

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

Школска 2019/2020. година
Општинско такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VIII разред

Шифра: _____

1.	<p>На линији напиши назив облика казивања (форме приповедања) који препознајеш у следећем примеру. Одабери међу понуђеним терминима: нарација, монолог, портрет, пејзаж.</p> <p>„Пилип Бакљина спаваше, на огњишту, обучен, покривен хаљком, главом окренутом ка слабом пламену, који је лискао дно лонца, објешена о вериге.”</p> <p>_____</p> <p>(назив облика казивања)</p>	
2.	<p>На линији напиши назив стилске фигуре коју препознајеш у следећем примеру:</p> <p>„Косу реже, коса опет расте, Лице ружи, а лице израста”</p> <p>_____</p> <p>(назив стилске фигуре)</p>	
3.	<p>Обрати пажњу на то којим књижевним родовима припадају следећа дела, па међу њима подвучи „уљеза”.</p> <p>„Подне” „Стрепња” „Србија” „Три сужња” „Очију твојих да није”</p>	
4.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Могући историјски догађај за који се везује <i>Горски вијенац</i> Петра Петровића Његоша је:</p> <p>а) Први српски устанак; б) истрага потурица; в) одбрана Ловћена; г) руско-турски рат.</p>	
5.	<p>Прочитај следећи одломак из дела <i>Писма из Италије</i> Љубомира Ненадовића, па на линији напиши наслов лирске песме на коју се овај одломак односи.</p> <p>Владика му одговори: „У нас Срба има једна песма која каже: да се море претвори у мастило а небо у лист књиге беле, не би се могли наши јади исписати. То је малено место за нашу тугу.”</p> <p>Наслов народне лирске песме на коју се овај одломак односи је:</p> <p>_____.</p>	

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

6.	<p>Пред тобом је одломак из једног Змајевог „Ђулића”. На линији напиши назив врсте риме, коју у овој строфи препознајеш.</p> <p>„Песмо моја, закити се цветом, Песмо моја, замириши светом; Још сва срца охладнела нису, – Познаће те, песмо, по мирису!”</p> <p style="text-align: right;">Врста риме је: _____.</p>																
7.	<p>Драмски спев (као нпр. <i>Горски вијенац</i>) посебна је врста дела која у себи спаја елементе драмског и епског рода. Међу понуђеним одликама подвуци елементе драмског у драмском спеву.</p> <p style="text-align: center;">историјска тема подела на улоге главна и више споредних радњи</p> <p style="text-align: center;">постојање дидаскалија нема поделе на чинове</p>																
8.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. Вук Стефановић Караџић је називом „песме на међи” означио:</p> <p>а) епско-лирске песме; б) легендарне песме; в) обредне песме.</p>																
9.	<p>А. У следећем стиху из песме „Српска дјевојка” усправном цртом обележи место цезуре.</p> <p style="text-align: center;">„У Милице дуге трепавице”</p> <p>Б. На линији напиши назив десетерца који је присутан у овом стиху.</p> <p style="text-align: center;">_____</p>																
10.	<p>Попуни табелу као што је започето.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">Назив дела</th> <th style="width: 33%;">Књижевни род</th> <th style="width: 33%;">Књижевна врста</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>„Немушти језик”</td> <td>епика</td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Хајдук Станко</i></td> <td>епика</td> <td></td> </tr> <tr> <td>„Отаџбина”</td> <td>лирика</td> <td></td> </tr> <tr> <td><i>Покондирена тиква</i></td> <td></td> <td>комедија</td> </tr> </tbody> </table>	Назив дела	Књижевни род	Књижевна врста	„Немушти језик”	епика		<i>Хајдук Станко</i>	епика		„Отаџбина”	лирика		<i>Покондирена тиква</i>		комедија	
Назив дела	Књижевни род	Књижевна врста															
„Немушти језик”	епика																
<i>Хајдук Станко</i>	епика																
„Отаџбина”	лирика																
<i>Покондирена тиква</i>		комедија															
11.	<p>Поред датих описа који су тачни, заокружи Т, а поред нетачних Н.</p> <p>а) Повезивањем два или више мотива настаје фабула у неком књижевном делу. Т Н</p> <p>б) Мотив је најмања тематска јединица која се даље не може разлагати. Т Н</p> <p>в) Монолог је „унутрашњи говор” и обележава се заградама у тексту. Т Н</p>																

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

12.	<p>Препознај о ком је књижевнику реч, на основу понуђених података. Рођен је 1922. године у Гребенцу код Вршца. Студирао је на универзитетима у Бечу, Букурешту и Београду. Један је од најзначајнијих српских песника. Његова прва песничка збирка је <i>Кора</i> из 1953. године.</p> <p>Име и презиме песника: _____ .</p>											
13.	<p>У следећем стиху подвуци реч која се може заменити другом тако да се казивање у 1. лицу претвори у казивање у 3. лицу.</p> <p>„Светлости ми душа хоће, а одмора слабе ноге”</p>											
14.	<p>Повежи линијама понуђене симболе с њиховим могућим значењима.</p> <table><tr><td>РЕКА</td><td>ЗНАЊЕ, МУДРОСТ</td></tr><tr><td>ЈАБУКА</td><td>ЉУБАВ, ДОБРОТА</td></tr><tr><td>КАМЕН</td><td>ЗДРАВЉЕ, РАЗДОР</td></tr><tr><td>КЊИГА</td><td>ПРОЛАЗНОСТ, ЖИВОТ</td></tr><tr><td>СРЦЕ</td><td>ПОСТОЈАНОСТ, СНАГА</td></tr></table>	РЕКА	ЗНАЊЕ, МУДРОСТ	ЈАБУКА	ЉУБАВ, ДОБРОТА	КАМЕН	ЗДРАВЉЕ, РАЗДОР	КЊИГА	ПРОЛАЗНОСТ, ЖИВОТ	СРЦЕ	ПОСТОЈАНОСТ, СНАГА	
РЕКА	ЗНАЊЕ, МУДРОСТ											
ЈАБУКА	ЉУБАВ, ДОБРОТА											
КАМЕН	ЗДРАВЉЕ, РАЗДОР											
КЊИГА	ПРОЛАЗНОСТ, ЖИВОТ											
СРЦЕ	ПОСТОЈАНОСТ, СНАГА											
15.	<p>На линијама напиши називе три стилске фигуре које препознајеш у следећем примеру.</p> <p>„Његово лепо избријано, чисто лице, с лаким површним борама, налик на оне облачке на ћилибару, са седим золуфима и брковима, стајаше некако у контрасту с малим, плавим, ведрим очима које живо, па ипак с поуздањем, скакаше с једног предмета на други.</p> <p>_____ , _____ , _____ .</p>											
16.	<p>Пажљиво прочитај следеће стихове, па допиши речи које недостају.</p> <p>„Бејасте ли, браћо моја _____, Да л’ бејасте ви на гробљу када? Ај, на гробљу, на голему – Та увек смо ми на _____ .</p>											
17.	<p>Заокружи слово испред тачног одговора. У примеру стиха из песме „Женидба Милића Барјактара”: „Најбољи му шуре <u>пешкеш</u> дају”, пешкеш је:</p> <p>а) пешкир; б) поклон; в) новац.</p>											

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

18.	На линији напиши пуно име и презиме приповедача којег препознајеш на основу следећег одломка. „Тек што сам топовски метак у шумар био измакнуо, а чујем где мој стриц с брда виче: „Ај, Матија, ај, Матија, чекај!” Пуно име и презиме приповедача: _____.	
19.	Повежи линијама имена писаца с вековима у којима су се родили. ВУК СТЕФАНОВИЋ КАРАЏИЋ XVI век ВАСКО ПОПА XVII век ВИЛИЈЕМ ШЕКСПИР XVIII век МОЛИЈЕР XX век	
20.	Препознај из ког је дела следећи одломак, па наслов тог дела и име и презиме писца напиши на линијама. „Нека је блажен дан, месец и доба, Година, час и тренут, оно време И лепи онај крај и место где ме Згодише ока два, спуташе оба.” _____ _____ (наслов дела) (име и презиме песника)	

Прегледао/ла: _____

Укупни број бодова: _____

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

РЕШЕЊА – ОСМИ РАЗРЕД

Питање	Тачан одговор	Кључ за оцењивање
1.	нарација (приповедање)	1 бод
2.	контраст (антитеза)	1 бод
3.	<u>„Три сужња”</u>	1 бод
4.	б) истрага потурица	1 бод
5.	Љубавни растанак	1 бод
6.	парна (рима)	1 бод
7.	<u>подела на улоге</u> <u>постојање дидаскалија</u>	1 бод за оба тачно подвучена (не прихвата се ако је нешто погрешно подвучено)
8.	а) епско-лирске песме	1 бод
9.	А. „У Милице дуге трепавице” Б. епски (десетерац)	Оба тачна, 1 бод.

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

10.	Назив дела	Књижевни род	Књижевна врста	Три или четири тачна носе 1 бод.
	„Немушти језик”	епика	бајка	
	<i>Хајдук Станко</i>	епика	роман	
	„Отаџбина”	лирика	родољубива песма	
	<i>Покондирена тиква</i>	драма	комедија	
11.	а) Н б) Г в) Н			Два или три тачна носе 1 бод.
12.	Васко Попа			1 бод
13.	<u>МИ</u> (Објашњење: Заменом речи МИ у МУ, стих би гласио: „Светлости му душа хоће, а одмора слабе ноге”)			1 бод
14.	РЕКА – пролазност, живот ЈАБУКА – здравље, раздор КАМЕН – постојаност, снага КЊИГА – знање, мудрост СРЦЕ – љубав, доброта			Четири или пет тачно повезаних носе 1 бод.
15.	епитет, поређење, персонификација (прихвата се и контраст/антитеза)			Све тачно носи 1 бод.
16.	<u>МЛАДА</u> <u>ЊЕМУ</u>			Оба тачна носе 1 бод.
17.	б) поклон			1 бод
18.	Прота Матија Ненадовић			1 бод

ДРУШТВО ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК
И КЊИЖЕВНОСТ СРБИЈЕ

19.	Вук Стефановић Караџић – 18. век Васко Попа – 20. век Вилијем Шекспир – 16. век Молијер – 17. век	Два, три или четири тачна носе 1 бод.
20.	Канцонијер, Франческо Петрарка	Оба тачна носе 1 бод.